

Uittreksel uit de notulen van de gemeenteraad van 23 maart 2023

Aanwezig: Bruno Peeters, Voorzitter gemeenteraad
Kurt Ryon, Burgemeester
Wim Mombaerts, Jelle Mombaerts, Geert Laureys, Hannelore Velaerts, Marleen Ral, Schepenen
Karel Servranckx, Clémence Maes, Jan Van hoof, Rudy Peeters, Gilbert Jaspers, Liesbeth Degréve, Sandra Ceuleers, Werner Vanderborght, Peggy Lepage, Ann Goovaerts, Alen Cilic, Yvette Van Daele, Griet Deroover, Arlette Verboomen, Christiana Willekens, Raadsleden
Heidi Abeloos, Algemeen directeur

Verontschuldigd: Annie Berckmans, Raadslid

Afwezig:

Rapportering Lokaal Energie- en Klimaatpact 1.0

Feiten, context en argumentatie

Steenokkerzeel ondertekende het Burgemeestersconvenant 2030 bij de gemeenteraadsbeslissing van 10 december 2020.

Steenokkerzeel ondertekende bij gemeenteraadsbeslissing van 23 september 2021 het Lokaal Energie- en Klimaatpact 1.0.

Steenokkerzeel heeft bij collegebeslissing van 5 december 2022 beslist het LEKP 2.0 niet te ondertekenen.

Steenokkerzeel keurde het klimaatactieplan 2030 goed bij gemeenteraadsbeslissing van 10 december 2022. Met dit actieplan streeft de gemeente naar een reductie van de uitstoot op haar grondgebied met -40% tegen 2030 ten opzichte van 2011, en het aanpassen van de gemeente aan hitte, droogte en wateroverlast.

Rapportering LEKP

Binnen het Lokaal Energie- en Klimaatpact moet een jaarlijkse inhoudelijke rapportering met betrekking tot de voortgang opgemaakt worden dat na voorleggen aan de gemeenteraad bij Agentschap Binnenlands Bestuur moet ingediend worden.

Voor de rapportering wordt gebruik gemaakt van het Lokaal Klimaatpactportaal, waar de Vlaamse overheid de monitoring van de doelstellingen bijhoudt, dit zowel op niveau van de gemeente als voor het volledige Vlaamse gewest: <https://lokaalklimaatpact.be>

Het LEKP heeft 17 doelstellingen tegen 2030, verdeeld over de algemene doelstellingen en 4 werven.

Via het Lokaal Klimaatpactportaal kan een **LEKP-rapport** bekomen worden per gemeente, dat de rapportering van deze doelstellingen bevat. Het LEKP-rapport voor Steenokkerzeel is opgenomen in bijlage.

Opgelet, dit gedownloade rapport is slechts een momentopname. De verschillende doelstellingen worden elk volgens verschillende tijdsintervallen geactualiseerd (zie verder voor meer uitleg over het klimaatpactportaal, de monitoring en de interpretatie van de cijfers).

Het meest recente rapport kan steeds gevonden worden via:

<https://lokaalklimaatpact.be/gemeente.html>

Doelstellingen LEKP 1.0 :

Werk 1 vergroening:

- 1 boom extra per inwoner vanaf 2021 tegen 2030 (Steenokkerzeel: >12000 bomen)
- 0,5 meter geveltuin of haag per inwoner extra vanaf 2021 tegen 2030
- 1 natuurgroenperk (van minstens 10m²) extra per 1000 inwoners vanaf 2021 tegen 2030

Werk 2 energie:

- 50 collectief georganiseerde energiebesparende renovaties per 1000 wooneenheden van 2021 t.e.m. 2030 (Steenokkerzeel heeft 5200 wooneenheden in 2022)
- 1 coöperatief/participatief hernieuwbaar energieproject per 500 inwoners tegen 2030 die samen voor een totaal geïnstalleerd vermogen zorgen van 216 MW vanaf 2021 t.e.m. 2030

Werk 3 mobiliteit:

- 1 toegangspunt per 1.000 inwoners voor een (koolstofvrij) deelsysteem tegen 2030
- minstens 1 laadpunt per 100 inwoners tegen 2030
- 1 meter nieuw of structureel opgewaardeerd fietspad extra per inwoner vanaf 2021 t.e.m. 2030

Werk 4 droogte:

- 1 m² ontharding per inwoner vanaf 2021 t.e.m. 2030
- 1 m³ extra opvang van hemelwateropvang voor hergebruik, buffering en infiltratie per inwoner vanaf 2021 t.e.m. 2030

Algemene doelstellingen:

- het Burgemeestersconvenant 2030 te ondertekenen
- Energiebesparing lokaal patrimonium: een gemiddelde jaarlijkse primaire energiebesparing van minstens 2,09% te realiseren in de eigen gebouwen (inclusief technische infrastructuur, exclusief onroerend erfgoed)
- Reductie CO₂-uitstoot lokaal patrimonium: een reductie van de CO₂-uitstoot van de eigen gebouwen en technische infrastructuur met 40% in 2030 ten opzichte van 2015 te realiseren (dit werd herrekend naar 29,3% ten opzichte van referentiejaar 2019)
- verLEDding: alle openbare verlichting om te schakelen naar LED tegen 2030 -> Steenokkerzeel heeft met Fluvius een lichtplan opgemaakt met als doel de volledige verLEDding van de openbare verlichting tegen 2030.
- Geen heffing op hernieuwbare energie -> Steenokkerzeel heeft geen dergelijke heffingen.
- Lokaal warmte- en sloopbeleidsplan opmaken

Bedoeling is dat de 4 werven gehaald worden tegen 2030, maar de gemeente kan zelf bepalen wat de eigen prioriteiten zijn en kiezen waar er eerst op ingezet wordt.

Monitoring en interpretatie van de cijfers

Voor de rapportering wordt gebruik gemaakt van het Lokaal Klimaatpactportaal, waar de Vlaamse overheid de monitoring van de doelstellingen bijhoudt, dit zowel op niveau van de gemeente als voor het volledige Vlaamse gewest: <https://lokaalklimaatpact.be>. Dit portaal werd ontsloten in de zomer van 2022.

Op <https://www.lokaalklimaatpact.be/doelstellingen.html> en in de tabel hieronder is per doelstelling opgenomen welke bron door het Pactportaal aangesproken worden voor de monitoring. In de tabel staat ook vermeld met welke frequentie de bron informatie doorstuurt naar het klimaatpactportaal (wekelijks, maandelijks, jaarlijks, ...).

Voor sommige doelstellingen zijn er nog technische problemen bij de informatiestroom tussen de bron en het pactportaal, dit staat ook aangegeven in de tabel.

De taartdiagrammen in het klimaatpactportaal geven bijvolg niet 100% de realiteit weer.

Hierbij enkele bemerkingen:

[VERIFY]

Werk 1 & 4: Groenblauwpeil

Alle acties die gebeuren onder werk 1 (vergroening) en werk 4 (water) worden gemonitord via de nieuwe website groenblauwpeil.be.

Het groenblauwpeil werd gelanceerd in september 2021, het is een sensibiliserend instrument van het Vlaams Gewest, waarmee burgers, bedrijven, overheden kunnen nagaan hoe klimaatbestendig de woning/gebouw en tuin/perceel is en hoe dit groener en blauwer kan. Wie daar gegevens invult over zijn gebouw en perceel krijgt dan een score van A tot F, de tool genereert tips op maat voor verschillende groene (o.a. biodiversiteit en verkoeling) en blauwe (o.a. regenwateropvang en regenwatergebruik) aspecten.

-> deze website is geen verplichting voor de gemeente, louter een sensibiliserend instrument.

Omdat het pactportaal dit als authentieke bron beschouwt voor werk 1 en 4 wordt het plots wel noodzakelijk om alle bomen, hagen, geveltuinbeplanting, natuurgroenperken, regenwateropvang, buffervoorziening, infiltratievoorziening en ontharding sinds 2021 in te geven in het groenblauwpeil als "LEKP-verbetering". Die verschillende verbeteringen moeten in het portaal per project ingetekend worden op kaart, waarna een aantal karakteristieken moeten ingevuld worden.

Bedoeling is dat de gemeenten de verbeteringen op publiek domein invoeren, en aan hun burgers, bedrijven en verenigingen vragen om de verbeteringen op hun privédomein in het groenblauwpeil te registreren.

Het invoeren van deze gegevens in het groenblauwpeil is een tijdrovende klus.

De taartdiagrammen voor werk 1 en 4 geven bijgevolg niet de juiste stand van zaken weer.

Wettelijke verplichtingen inzake hemelwater komen niet in aanmerking voor melding.

Werk 1: Haagplantactie met Regionaal Landschap Brabantse Kouters

De gemeente is sinds lang partner in de jaarlijkse boom- en haagplantactie "behaag je tuin" van Regionaal Landschap Brabantse Kouters. Dit is een samenaankoop van inheemse hagen, heggen, houtkanten en hoogstam(fruit)bomen. Inwoners krijgen zo de kans om aan interessante prijzen plantgoed te bestellen.

Resultaten voor 2021:

- 27 bomen (18 voor gemeente)
- 231 m haag (waarvan 162 voor de gemeente)
- 10 klimplanten (voor de gemeente)

Resultaten voor 2022:

- 7 bomen
- 154 m haag (waarvan 112,5 op bestelling van de gemeente)
- 6 klimplanten

Doelstelling	Bron voor monitoring	Stand van zaken
Werk 1 vergroening		
• bomen • haag of geveltuin • natuurgroenperken	groenblauwpeil.be (aan te vullen door gemeente en burgers) Klimaatportaal bevraagt sinds 10/3 wekelijks de gegevens uit het groenblauwpeil. De private invoer stroomt nog niet door naar het klimaatportaal. frequentie: wekelijks	• 211 bomen geplant door de gemeente • jaarlijkse haagplantactie regionaal landschap • ACT-139: Vergroenen van de gemeente d.m.v. (begeleiding bij) aanleg groendaken, groengevel en ontharding • ACT-138: Opmaak plan voor integrale aanpak groen biodivers speelweefsel en openbaar domein (vergroening) -> nog uit te voeren
Werk 2 energie		

collectieve renovaties	Fluvius (burenpremie) -> monitoring is nog onvolledig frequentie: jaarlijks	nog geen acties vanuit gemeente
coöperatieve hernieuwbare energieprojecten	Energiekaart VEKA -> cijfer nog niet betrouwbaar frequentie: maandelijks	ACT-141: Zonnepanelen met energiecoöperatie -> nog uit te voeren
Werf 3 mobiliteit		
deelsystemen	Autodelen.net frequentie: 6 maandelijks	• ACT-140: Koolstofvrije deelmobiliteit -> nog uit te voeren • autodeelactieplan opgemaakt
laadpunten	Dep. Mobiliteit en Openbare Werken frequentie: wekelijks	• 45 laadpunten, 36,5% van de doelstelling • laadpalenplan in opmaak
fietspaden	nog geen monitoring frequentie: jaarlijks	er zitten fietspadprojecten in de pijplijn voor Kortenbergsesteenweg (renovatie 2 km fietspad) en Perksesteenweg (renovatie 2,65 km fietspad)
Werf 4 droogte		
• Ontharding • hemelwateropvang	groenblauwpeil.be (aan te vullen door gemeente en burgers) frequentie: wekelijks	• Het project "Natte Natuur Ravaartstraat" zal een ontharding van 2384 m² betekenen in Steenokkerzeel. • Er is een hemelwater- en droogteplan in opmaak. • De subsidies voor hemelwaterputten en infiltratievoorzieningen zijn verschoven naar Fluvius. De gemeente behoudt de subsidies voor groendaken en ontharding (nieuw reglement in opmaak). • Langsheen de Kortenbergsesteenweg komt er een opvangbekken van Fluvius, met een oppervlakte van 3920 m² en vermoedelijk volume van 7252 m³. Het opvangbekken zal water komende van de Kortenbergsesteenweg opvangen. • Binnen het fietspadproject Kortenbergsesteenweg worden de betonnen grachten verwijderd en heraangelegd met infiltratie-elementen en stuwtejes, zodat het water stagneert en de kans krijgt om in te sijpelen. Het gaat in totaal om 1000 m².
Algemene doelstellingen		
Burgemeestersconvenant		ondertekend
energiebesparing lokaal patrimonium	Fluvius frequentie: jaarlijks	- 0,73%

reductie CO ₂ -uitstoot lokaal patrimonium	Fluvius frequentie: jaarlijks	+ 9,47% (nog te onderzoeken)
verleiding	Fluvius (cijfers zijn nog niet actueel, dateren van 31/08/2022) frequentie: 3 maandelijks	• huidige verleddingsgraad volgens pactportaal 12 % • lichtplan opgemaakt voor totale verledding tegen 2030
Geen heffing op hernieuwbare energie	Steenokkerzeel heeft deze heffing niet	In orde
lokaal warmte- en sloopbeleidsplan	Er is nog geen afbakening van het begrip 'lokaal sloopbeleidsplan' en dus ook geen monitoring. Hoeft niet in rekening gebracht worden voor 2022. frequentie maandelijks	Nog niet opgemaakt, er zijn nog geen richtlijnen voorhanden.

Subsidie

Het pact is een inspanningsverbintenis, geen resultaatsverbintenis.

In 2022 werd er door de Vlaamse regering €24.324.010 verdeeld over de gemeenten die het pact 1.0 ondertekenden. De verdeling gebeurt voor 80% op basis van het aantal inwoners én 20% op basis van het Gemeentefonds (trekkingsrecht).

Voor Steenokkerzeel bedraagt de subsidie +- €39.000.

De middelen worden verdeeld met de voorwaarde van 50% cofinanciering, oftewel het "1 euro voor 1 euro"-principe. Bij een subsidie van €39.000 wordt verwacht dat er in totaal €78.000 wordt uitgegeven. De gemeente rapporteert over de uitgaven die gebeurd zijn voor de projecten waarvoor deze subsidie wordt aangevraagd door ze in de jaarrekening te koppelen aan de code ABB-LEKP-2021.

De gemeente bepaalt zelf waarvoor het budget gebruikt wordt, zolang de besteding bijdraagt aan de doelstellingen van het Pact. Dit kan zowel investeringskosten, werkingskosten als personeelskosten bevatten; het is aan de lokale besturen om te beslissen hoe de doelstellingen zo efficiënt mogelijk bereikt worden. Bedoeling is wel dat de 4 werven gehaald worden tegen 2030, maar de gemeente kan zelf bepalen wat de eigen prioriteiten zijn en kiezen waar er eerst op ingezet wordt.

De ondertekening van het pact heeft geleid tot 4 bijkomende acties in de meerjarenplanning:

- ACT-138: Opmaak plan voor integrale aanpak groen biodivers speelweefsel en openbaar domein (vergroening) -> bestekken opgevraagd
- ACT-139: Vergroenen van de gemeente d.m.v. (begeleiding bij) aanleg groendaken, groengevel en ontharding -> in uitvoering met 3Wplus
- ACT-140: Koolstofvrije deelmobiliteit -> bestekken opgevraagd
- ACT-141: Zonnepanelen met energiecoöperatie -> toelichting van Noordlicht geweest, analyse gemeentelijk patrimonium in behandeling

Juridische overwegingen

Het Burgemeestersconvenant 2030, aangaande de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen.

Het Lokaal Energie- en Klimaatpact van de Vlaamse Regering en de Vlaamse steden en gemeenten van 4 juni 2021 aangaande het verbintenissen engagement inzake de algemenen engagementen en de vier werven behoudend 16 specifieke doelstellingen.

Art. 2 van het Decreet Lokaal Bestuur: "De gemeenten zijn overeenkomstig artikel 41 van de Grondwet bevoegd voor de aangelegenheden van gemeentelijk belang. Voor de verwezenlijking

daarvan kunnen ze alle initiatieven nemen. Ze beogen om bij te dragen aan de duurzame ontwikkeling van het gemeentelijk gebied.”μ

Art. 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 juni 2021 tot toekenning van een subsidie aan de Vlaamse gemeenten voor klimaatacties ter uitvoering van het Lokaal Energie- en Klimaatpact

Plaats in beleidsplan en budget

ACT-138: Opmaak plan voor integrale aanpak groen biodivers speelweefsel en openbaar domein (vergroening)

ACT-139: Vergroenen van de gemeente d.m.v. (begeleiding bij) aanleg groendaken, groengevel en ontharding

ACT-140: Koolstofvrije deelmobiliteit

ACT-141: Zonnepanelen met energietoöperatie

Besluit:

De raad neemt kennis van de rapportering voor het Lokaal Energie- en Klimaatpact.

Het meest recente rapport kan steeds gevonden worden via:

<https://lokaalklimaatpact.be/gemeente.html> (wordt periodiek gesynchroniseerd).

De gemeenteraadsbeslissing wordt opgeladen in het loket Lokaal Bestuur.

Namens de raad

Heidi Abeloos
Algemeen directeur

Bruno Peeters
Voorzitter gemeenteraad

Voor eensluidend afschrift

[SIG01]

[SIG02]